

SİRKÜLER (2022'76)

Konu: 7417 Sayılı Devlet Memurları Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 50'inci Maddesindeki; "Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ" (Seri No: 1).

7417 Sayılı Devlet Memurları Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 50'inci Maddesiyle; "5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici madde 15'in uygulamasına ilişkin açıklamaları ihtiva eden "Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1) yayınlanmış olup, bu tebliğde;

7417 sayılı kanunun 50'inci maddesine göre "Yurt Dışında Bulunan Varlıkların Türkiye'ye Getirilmesine" ve "Türkiye'de Bulunan Varlıkların Şirket Kayıtlarına ve Aktifine Alınmasına" ilişkin açıklamalar yer almaktadır. Yapılan açıklamalar özet olarak aşağıdaki gibidir:

1. Yurt dışında bulunan **para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını**, 7417 sayılı kanunun 50'nci maddesi hükümleri çerçevesinde, 01.07.2022 tarihinden 31/03/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil), bahse konu varlıklar için Banka veya Aracı Kurumlara tebliğin ekinde yer alan Ek:1 formuyla beyan ederek, beyan tarihinden itibaren 3 ay içinde Türkiye'ye getiren **gerçek ve tüzel kişiler**, söz konusu varlıkları serbestçe tasarruf edilebilecek ve bu tutarlar için gelir ve kurumlar vergisi istisnası uygulanacaktır. Yurt dışında bulunan varlıkların, beyan tarihinden itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi koşuluyla ve beyan tarihinden itibaren üç aylık süre gözetilmeden en geç 31.03.2023 tarihine kadar beyan ile Türkiye'ye getirilmesi şartıyla, bu varlıklara yurt dışında hangi tarih itibarıyla sahip olduğunun anılan madde hükmünden yararlanılması açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır.
2. **Gerçek ve tüzel kişilerce yurt dışında bulunan varlıklar için tek bir bildirim verilmesi esastır. Ancak, 31.03.2023 tarihine kadar birden fazla bildirimde (düzeltme amacıyla yapılan bildirimler dahil) bulunması mümkündür.** Düzeltme bildirimleri en geç 31.03.2023 tarihine kadar yapılabilir.
3. Yurt dışında bulunan taşınmazların kanun kapsamındaki varlıklara (para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına) dönüştürülmek suretiyle ve tebliğin ekinde yer alan Ek: 1 formu ile banka veya aracı kuruma 31.03.2023 tarihine kadar beyan edilerek Türkiye'ye getirilmesi mümkündür. **Ancak kanunun 50'inci maddesinde, yurt dışında bulunan taşınmazların kanun kapsamında beyan edilerek yasallaştırılmasına olanak tanınmamıştır.**

4. Söz konusu varlıklar Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda mevcut ya da yeni açılacak bir hesaba transfer edilebilecek veya fiziki olarak Türkiye'ye getirilebilecektir. Fiziki olarak Türkiye'ye getirilmesi banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi mümkün olmayan menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının aracı kuruma bildirilmesi halinde, varlıkların Türkiye'ye getirildiği kabul edilecektir.
5. Söz konusu varlıkların, 7417 sayılı kanunun yayım tarihi olan 05.07.2022 ila 31.03.2023 tarihleri arasında tebliğin ekinde yer alan Ek:1 formu ile banka ve aracı kuruma yapacakları bildirimler için geçerli olup, kanunun yayımı tarihinden önce, yurt dışından Türkiye'ye getirilen para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının banka ya da aracı kurumlara bildirilmesinde, tebliğ ekinde yer alan "Form"un (Ek:1) kullanılması ihtiyari olup, getirilen bu tutarlar (varlıklar) gelir ve kurumlar vergi istisnası kapsamında değerlendirilmemiştir.

7417 sayılı Kanunun 50'inci maddesi yürürlüğe girdiği 05.07.2022 tarihinden 31.03.2023 tarihine kadar bildirim yapılarak getirilecek tebliğdeki bahse konu varlıklar için tebliğin ekinde yer alan Ek:1 deki formun hazırlanarak ıslak imzalı olarak banka veya aracı kuruma tevdi edilmesi gerekmektedir. Bu form beyanın yapılacağı banka veya aracı kuruma ıslak imzalı olarak 2 nüsha tevdi edilecek ve formun bir nüshası formu alan banka veya aracı kurum tarafından, varsa bildirim nedeniyle açılan hesaba ilişkin bilgiler yazılıp tasdik edildikten sonra, düzenlenen banka dekontları veya işlem sonuç formlarıyla birlikte ilgisine verilecektir. Bahse konu formun banka ve aracı kuruma tevdi edilmemesi halinde, 7417 sayılı kanunun 50. inci maddesindeki vergi istisnası uygulaması ile vergi incelememesi hakkında yararlanılması mümkün değildir.

6. Banka veya aracı kurumlar kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak bahse konu finans kurumlarına; 05.07.2002 ila 30.09.2022 tarihleri arasında yapılacak bildirimler için %1 oranı, 01.10.2022 ila 31.12.2022 tarihleri arasında yapılacak bildirimler için %2 oranı, 01.01.2023 ila 31.03.2023 tarihleri arasında yapılacak bildirimler için %3 oranındaki vergiyi, peşin tahsil edilip, bahse konu finans kurumları tarafından işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15 ine kadar sorumlu sıfatıyla elektronik ortamda bağlı buldukları vergi dairesine beyan edilerek, beyan süresi içinde bu vergiyi ödemeleri gerekmektedir. Yurt dışından banka veya aracı kurumlardaki hesaplara transfer edildiği veya yurt dışından getirilen bu varlıkların, hesaplara yatırıldığı tarihten itibaren en az bir süreyle hesaplarda tutmaları halinde, bildirilen varlıkların değeri üzerinden vergi oranı %0 olarak uygulanacağı için, beyan edilen vergi tutarı hesap sahibi gerçek veya tüzel kişiler tarafından tebliğin ekinde yer alan Ek:4 formu ile banka veya aracı kurum merkezine bağlı bulunduğu vergi dairesine müracaat ederek ödenen vergi tutarı iade alınacaktır. İade talebinde bulunan kişi tarafından, yurt dışından gelen veya hesaba yatırılan varlıkların bir yıl süre ile hesapta tutulduğuna ilişkin belgeyi ilgili kuruluştan alınarak tevsik edici belge olarak vergi dairesine vermeleri gerekiyor.

Bildirime konu edilip bu kapsamda banka veya aracı kurumlarda açılan hesaplara transfer edilen veya yatırılan varlıkların banka veya aracı kurum tarafından farklı mevduat, katılım ve yatırım gibi hesaplarda değerlendirilmesi iadeye ilişkin bir yıllık sürenin hesabını etkilemeyecektir.

7. Şirketlerin kanuni temsilcileri, ortakları veya vekilleri adına görünen, ancak şirketlere ait olan varlıkların Türkiye'ye getirilmesi mümkün bulunmaktadır. Şahıs veya Tüzel kişi adına beyanda bulunacak kişinin/kişilerin yurt dışında şahısları adına kayıtlı varlıkların, şirketleri adına Türkiye'ye anılan madde kapsamında getirilmesi mümkün bulunmaktadır. Varlıkların şirketler adına bu şekilde getirilmesi halinde usulüne uygun olarak şirket yetkili organlarınca vekil veya kanuni temsilci olduklarına dair tevsik edici belgelerin tebliğ ekinde yer alan Ek:1'deki forma eklenmesi ve beyanın yapılacağı banka veya aracı kuruma tevdi edilmesi,

bu form ekinde alınan yetkiyi ihtiva eden belgelerin geçerliliği beyanı alan kurum tarafından kontrol edilmesi gerekmektedir.

8. Türkiye’de bulunan ancak 05.07.2022 tarihi itibarıyla defter kayıtlarında yer almayan varlıkların Tebliğde yapılan açıklamalar çerçevesinde şirket adına beyan edilmek suretiyle kanun hükümlerinden yararlanması mümkün bulunmaktadır. Türkiye bulunan varlıkların beyanına gayrimenkul varlık beyanı da yapılabilir, Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri adına tebliğde tadat edilen yurt içindeki varlıklar için tebliğin ekinde yer alan Ek:3 formu ile beyan edilen varlık tutarları üzerinden %3 oranında vergiyi, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine beyan ödenmesi gerekmektedir. Bu mükelleflerin yurt içindeki varlıklarını şirket kanuni defterlerine kaydederek, 31.03.2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesine Tebliğin ekinde yer alan Ek 3 formuyla elektronik ortamda beyan etmeleri gerekmekte olup, beyanları dolayısıyla kanuni defterlere kaydedilerek aktiflere alınan bu varlıkların üzerinden %3 oranındaki vergiyi ödemeleri gerekmektedir. Vergi dairesine beyan edilerek kayıtlara alınan bu varlıklar, Vergi Usul Kanununa göre defter tutan mükellefler 7417 sayılı kanununun 50’inci maddesi kapsamında, kanuni defter kayıtlarına alınan varlıklarını vergi dairesine beyan eden gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, bu beyanlarını dönemin kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın işletmelerine dahil edileceği, aynı zamanda bu varlıkların vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde aktife kayıt tarihinden itibaren, sermayeye ilave haricinde, bildirim ve beyan tarihinden itibaren 2 yıl geçmedikçe işletmeden çekemeyeceklerdir. (İki yıllık sürenin hitamından itibaren, bu uygulama sonucunda fonda bulunan tutarlar tüzel kişi şirketlerce, hissedarları bulunan gerçek kişilere yapılan kar dağıtımdaki %10 oranındaki vergi stopajı yapılmayacaktır.) Bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetleri için, pasifte özel fon hesabında takip edeceklerdir.
9. Yurt dışından Türkiye’ye getirilen varlıklarla ilgili tebliğde belirtildiği şekilde gerekli beyanların yapılması halinde, madde hükmünden yararlanan gerçek ve tüzel kişiler ile bunların kanuni temsilcileri hakkında sırf bu işlemin yapılmış olmasından dolayı ve bu işlemten hareket edilerek, **hiçbir şekilde vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı ile herhangi bir araştırma, inceleme, soruşturma veya kovuşturma yapılamayacak, vergi cezası kesilemeyecektir.**
10. 7417 sayılı Kanununun 50. inci maddesi kapsamında, banka veya aracı kurumlara yapılacak bu işlemlere ilişkin talepler finans kurumları tarafından yerine getirmek zorundadırlar. Banka veya aracı kurumlara bildirim yapılan varlıklara ilişkin bildirim değeri üzerinden, beyanda bulunan gerçek ve tüzel kişilerden, yukarıda açıklanan süreler içindeki bildirim tutarlarına isabet vergi tutarlarını beyanın yapıldığı tarihte banka veya aracı kuruma ödemeleri gerekmektedir.
11. Tebliğ kapsamında tadat edilen yurt dışındaki varlıklarını Türkiye’ye getirenler, bu varlıklarını getirdikleri bankalar tarafından verilen dekont veya aracı kurumlarca verilecek işlem sonuç formu tevsik edici belgeler olarak kullanılacaktır.
12. Varlıkların bildirim ve beyan değerleri;
 - 1) Gerek yurt dışında bulunan varlıkların banka veya aracı kurumlara bildirilmesinde gerekse yurt içinde bulunan varlıkların vergi dairelerine beyan edilmesinde, bildirildiği veya beyan edildikleri tarih itibarıyla varlıklar, aşağıdaki değerlendirme ölçütleri değerlendirilecektir.
 - a) Türk lirası cinsinden para, itibari (nominal) değeriyle,
 - b) Altın, rayiç bedeliyle,
 - c) Döviz, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruyla,
 - ç) Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarından;

- Hisse senedi gibi pay senetleri, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.

- Tahvil, bono, eurobond gibi borçlanma araçları, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.

- Yatırım fonu katılma belgeleri, ilgili piyasasında belirlenmiş kapanış fiyatıyla.

- Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri gibi türev araçlar, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.

d) Taşınmazlar, rayiç bedeliyle.

2) Bildirimlerde, söz konusu varlıkların Türk Lirası karşılığı bedelleri esas alınacaktır.

3) Bu Tebliğin uygulanmasında rayiç bedel, söz konusu varlıkların bildirildiği tarih itibariyle belirlenen alım-satım bedeli olup bu bedelin gerçek durumu yansıtması gerekmektedir.

4) Borsa rayiciyle değerlendirilecek varlıkların borsa rayicinin belirlenmesinde, söz konusu varlıkların bildirildiği tarihte işlem gördüğü yurt içi veya yurt dışındaki borsalarda oluşan değerler dikkate alınacaktır.

5) Döviz cinsinden varlıklarda, bunların bildirildiği veya beyan edildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru dikkate alınacaktır.

6) Bildirimde bulunduktan sonra, yapılan hataların düzeltilmesi ya da bildirim konu edilen varlıkların azaltılması amacıyla, 31/03/2023 tarihine kadar yapılacak düzeltmelerde varlıkların ilk bildirim tarihindeki değerleri esas alınır.

13. Beyan edilerek kanuni defter kayıtlarına intikal ettirilen taşınmazlar üzerinden Vergi Usul Kanununda yer alan amortismanlara ilişkin hükümler uygulanmayacaktır. Kayıtlara alınan varlıkların sonradan elden çıkartılmaları esnasında doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gelirin veya kurum kazancının tespitinde gider veya indirim olarak kabul edilmeyecektir. Söz konusu varlıkların elden çıkartılması aşamasında doğan kazanç ve iratlar ise genel esaslara göre vergiye tabi tutulacaktır.

14. Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının;

- Bildirilerek Türkiye'ye getirilmesi,- 05.07.2022 tarihi itibariyle kanuni defterlerde kayıtlı olan ve yurt dışındaki banka veya finansal kurumlardan kullanılan kredilerin defter kayıtlarında düşülerek kapatılmasında kullanılması,

- 05.07.2022 tarihinden önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle, bu tarih itibariyle kanuni defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının karşılanmış olması halinde, söz konusu avansların defter kayıtlarından düşülmesi,

- Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinde sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan, para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazların beyan edilerek kanuni defterler kaydedilmesi halinde; bu varlıklara ilişkin 7417 sayılı kanunun 50'inci maddesi kapsamında beyan edilen tutaralar üzerinden %3 oranında vergi tarh edilecek olup, tarh edilerek ödenecek bu vergi tutarı gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince gider yazılamayacak ve başka bir vergiden mahsup edilmeyecektir.

Bu tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girmektedir.

Resmi Gazete: 09.08.2022 tarihli 31918 sayılı)

Söz konusu tebliğe aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220809-8.htm>

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.